

Žebrácká opera jako absurdní moralita

Radmila Hrdinová

Žebráckou operu Václava Havla uvedl soubor Městských divadel pražských v režii Davida Radoka 19. října na scéně Divadla ABC.

Gayovu parodii na operu z 20. let 18. století si poprvé vyprůjčil po dvou letech od

Ne všichni herci se pohybují v rovině stylizace se stejnou jistotou, občas to trochu skřípe

jejího vzniku Bertolt Brecht pro svou vlastní verzi. Havlova adaptace i Radokova inscenace postrádá brechtovský suchopárnou didaktičnost, nikoli však kabaretní lehkost, s níž předvádí absurdní převrácení morálních hodnot.

Havlův text mříží obrazem souboru šéfa londýnského podsvětí Peachuma s konkurentem Macheathem k absurditě společenského systému 70. let. Radokova inscenace předvádí obecnější princip totálně zkorumpaného a mocensky provázaného světa, kde už jen náznak touhy po hodnotách a ideálech, jako je šťastná rodina či poctivost, zní jako totální nesmysl vyvolávající salvy smíchu.

Radok nejdé cestou popisné

Zleva Eva Salzmannová (Elizabeth Peachumová), Jan Vlasák (William Peachum) a Dana Batulková (Diana).

aktualizace, jeho inscenace je výrazně stylizovaným obrazem, jehož divadelnost podtrhuje jak

práce s revuálními a malovanými oponami, tak rytmizující klavírní podkres, a v neposlední

řadě i lehké výtvarné retro v duchu obrazů Antonína Střížka. Vše plyne v příjemně vylehče-

ném a zábavném duchu, tak trochu kabaret, trochu opereta, za níž se ale neztrácí smysl Hav-

lova textu. A tak se diváci výborně baví, ale těm vnímatřejším jde zároveň z té samozřejmě přijímané převrácenosti světa mráz po zádech.

Jan Vlasák je patřičně omšelý i okázalý Peachumem, jenž okolo klame chameleonskou peciválovost a bodrostí. Macheath Martina Donutila není typickým svůdcem, ale prototypem klukovsky rošťáckého ukecáváče, na něhož ženšek letí a který se vyseká z jakékoli ošmetné situace.

A Hanuš Bor jako šéf policie Lockit a třetí vrchol mocenského trojúhelníku coby tichý hráč v pozadí s potouchlou obratností tahá za nitky. Tereza Marečková v roli Peachumovy dcery Polly dokonale zvládá polohu „tatínkovy holčičky“ s kňourajícími houslemi a cukr-kandlovým úsměvem panenky. Ne všichni herci se pohybují v rovině stylizace se stejnou jistotou, občas to v dokonalém vyladění trochu skřípe.

Inszenace přesto funguje v rytmu hracího strojku, jemuž v závěru dojde pero a figurky se zastaví jako na porouchaném orloji. Chybí jen smrt, která tahá za zvonek. Ale o tuhle roli se postarala znovunalezená a pro nás ne právě lichotivá aktuálnost Havlova textu.

Hodnocení

80 %